

ROK 2003

P o č a s í

Leden

Na Nový rok 2003 byl velký mráz -10 stupňů a vzápětí 2. ledna přšlo a teplota klesla k nule. Celé dva dny popršely. K ochlazení došlo 6. ledna, kdy klesla rtuť teploměru na -8 stupňů a v dalších dnech až na -13 stupňů. Přes tuhé mrazy bylo sněhu málo, asi 10 cm. Dále bylo lednové počasí mlhavé, obloha zamračená s teplotami mírně nad nulou. Všude bylo plno ledu. Sněžit začalo v poslední dekádě měsíce. Tloušťka mokré sněhové pokrývky dosáhla 20 cm. Koncem měsíce se ochladilo a vytvořila se pěkná sanice.

Únor

Měsíc začal krásnou zimou jak má být. Sněhu přibylo na 50 cm a mrzlo. Podobný ráz si zachoval únor až do konce. Sněhu přibylo k 70 cm a chumelení se střídalo často se slunným počasím. Ranní teploty nestoupily nad nulu a pohybovaly se v rozmezí -1 až -12 stupňů. Podmínky byly velmi vhodné pro lyžování. V noci mrzlo, ve dne na slunci se teplota vyšplhala až na $+22$ stupňů.

Březen

Začátkem března se ještě lyžovalo, ale sněhu radikálně ubylo. Ranní teploty byly velmi proměnlivé, mrzlo pouze začátkem měsíce. Jinak byly teploty mírně nad nulou $+2$ až $+6$ stupňů. Zůstávaly a pomalu se zmenšovaly kupy starého sněhu, na který občas napadl slabý poprašek. Noci byly chladné a vál studený vítr.

Duben

Měsíc začal slunným počasím, ale teploty klesaly. Koncem prvního týdne sněžilo, byla i vánice a souvislá sněhová pokrývka dosáhla asi 3 cm. V polovině měsíce už ráno nemrzlo a došlo k výraznému oteplení. Příroda se ale hned probouzet nezačala. Po novém ochlazení o Velikonocích padal déšť se sněhem. Ke konci měsíce bylo teplé a slunné počasí s nejvyšší ranní teplotou $+13$ a v poledne $+22$ stupňů 29. dubna. Po tomto krásném letním dni přišla 30. dubna první bouřka.

Květen

Po první dubnové bouřce se přechodně ochladilo. Třešně už byly v květu. Postupně se oteplovalo a velmi teplé dny 5. a 6. května, kdy byla ranní teplota $+16$ a polední přesáhla $+30$ stupňů, byly předzvěstí další jarní bouřky 9. května. Po ní následovaly vydatné deště a opakovaně další bouřka. Deštivo a oblačno bylo po celých dalších 14 dní. Od 25. května bylo tepleji a slunečno, ranní teploty dosáhly až $+18$ stupňů a $+26$ stupňů v poledne ve stínu. Teplé počasí opět vystřídala bouřka a déšť.

Červen

Červen začal deštivým a bouřlivým počasím. Již 3. června přišly letní dny a vedra. Od 7. do 15. června byly dny tak teplé, že bylo možné koupání. Druhá polovina měsíce ale byla deštivější a chladnější. První letní den 21. června bylo poměrně chladno, $+6$ ve stínu a $+16$ na slunci. K opětovnému oteplení došlo až 27. a 29. byl tropický den s teplotou přes $+30$ stupňů.

Červenec

Začátkem prázdnin letní počasí pominulo a vydatně přšlo. Počasí bylo proměnlivé a ve srovnání s červnem celou první polovinu měsíce podstatně chladnější. Zlom nastal 15. července, který byl začátkem tropických dní s ranními teplotami až $+18$ a denními až $+33$ stupňů. Teplý ráz si počasí zachovalo až do konce měsíce, byla velká vedra a sucho. Přšlo pouze sporadicky.

Srpen

Po počátečním přechodném ochlazení po bouřce v noci se znovu oteplilo. Teplý byl celý srpen s 10 tropickými dny, kdy teplota přesáhla $+30$ stupňů. 13. srpna byl teplotní rekord s teplotou $+31$ stupňů ve stínu. V Praze byl překonán po 140 letech teplotní rekord tohoto dne, když se rtuť vyšplhala na $36,8$ stupně. Po opakovaných bouřkách se v druhé polovině měsíce ochladilo, chladnější byly

zejména noci. Denní teploty v poslední srpnové dny +30 stupňů nepřesáhly. Srážek bylo málo, bylo velké sucho. Hladina Metuje byla na minimu, v Náchodě bylo zčásti obnažené její dno plné odpadků. V některých obcích musely občanům pomoci cisterny s pitnou vodou. Teplotní rekordy byly velkým kontrastem k loňským povodním.

Září

Měsíc začal studenějším počasím, chladné byly zejména noci. Bylo většinou polojasno, deštivo a větrno s ranními teplotami mezi +3 až +10 stupňů. Toto počasí trvalo přes první polovinu září a zasahovalo celou střední Evropu i Chorvatsko. Jasně slunné a teplejší počasí, „babí léto“, přišlo po 19. září. 21. září naměřili v Praze teplotní rekord tohoto dne + 27,2 stupně. Konečně se oteplilo i v noci a začaly růst houby. Občas přišel prudký vítr a konec měsíce byl spíše podmračený, přeháňky byly pouze slabé.

Říjen

Začátkem října bylo sucho, chladno, hlavně v noci. Ranní teplotní maximum bylo 4. října +13 stupňů a minimum -7 stupňů 24. října. Celkově byl říjen mrazivý. První šedivák přišel 18. a zmrzly jiřiny. První sněhové vločky a současně holomrazy se objevily 22. října. Souvislá sněhová pokrývka vydržela od 26. října po 3 dny a vál arktický vítr. Ke konci měsíce se poněkud oteplilo.

Listopad

Listopadové počasí bylo podstatně teplejší než v říjnu. 1. listopadu vál silný vítr a teplota ráno dosáhla +8 stupňů. Po vyjasnění 8. listopadu začaly teploty ráno klesat pod bod mrazu s minimem -3 stupně. Počasí bylo inverzní, nižší místa ovládl smog. Ochlazení bylo pouze přechodné a 18. listopadu přišlo oteplení, které vydrželo do konce měsíce. Po několik dní dosáhla ranní teplota +9 stupňů. Počasí bylo tak teplé, že připomínalo jaro. Rozkvetl dokonce lýkovec a kvetly i petrklíče. Deště byly jen málo vydatné a krátké.

Prosinec

Měsíc začal bez sněhové pokrývky s teplotami nad nulou. Sníh byl již toužebně očekáván zejména lyžaři. Ochlazovat se začalo 5. prosince a při teplotě pohybující se kolem nuly nasněžilo asi 5 cm. Bylo náledí a vichřice značné síly, která 6. prosince porazila vánoční strom na Staroměstském náměstí v Praze. Po několik dní mrzlo s ranním minimem -7 stupňů. Po 10. se znovu oteplilo, přišlo a sníh zmizel. 16. napadlo 10 cm při ranních +5 stupních, přišlo nové oteplování s častými mlhami a úbytkem slabé sněhové pokrývky. Do Vánoc se vůbec nelyžovalo. Na Štědrý den bylo ranní minimum -10 stupňů a Vánoce byly slunečné a bílé. Sněhu bylo v prosinci málo, v závěru měsíce asi 15 cm.

Š k o l s t v í - školní rok 2002/2003

Mateřská škola

2002/2003

Do dvou tříd mateřské školy bylo zapsáno celkem 38 dětí. 14 dětí bylo předškolních a 24 ve věku od 3 do 4 let. Personální obsazení se proti roku předchozímu nezměnilo – Soňa Brázdilová, ředitelka, Monika Geigerová a Alena Lokvencová – učitelky, Libuše Vargová – školnice. Pěkné a podnětné prostředí ve školce také nadále zůstalo. Proměňovalo se od „podzimního království“ s týdny „ovocným“, „bramborovým“ a „dráčkovým“, dále přišly dekorace a přípravy „čertovské“, „vánoční“, „karnevalové“, „velikonoční“, „k svátku maminek“ a „na závěrečnou akademii“ Práce všech pracovníků školky je zaměřena na individuální přístup ke každému dítěti, zejména při počátečních potížích zvykání na nové prostředí a odvykání „od maminek“. V činnosti školky bylo pamatováno především na pobyt dětí venku v přírodě, pracovní činnosti

byly zaměřeny na využití přírodních materiálů, pamatovalo se na zpěv, recitaci, hry a tanečky. Nechyběly samozřejmě pohádky. S podzimní pohádkou do školky zavítala opět **p. Holasová**, na kterou přijali pozvání i žáci 1.ročníku ZŠ. Děti potěšila jako každý rok **mikulášská** a **vánoční nadílka** i návštěva **vánoční výstavy** v Novém Městě n.Met. Perníčky pekly a zdobily pod dohledem dětí samy a znamenalo to pro ně velkou radost. Pracovnice MŠ se aktivně podílely na organizaci **3. reprezentačního plesu ZŠ a MŠ** a tradičního **Dětského karnevalu**. K **svátku matek** děti nacvičily se svými učitelkami vždy pro obecnost milé pásmo plné jarních písniček, básniček a tanečků. Na **plavecký výcvik** jezdily děti do krytého bazénu v Dobrušce. Na **Den dětí** se školní zahrada proměnila v soutěžní hřiště. Nechyběla kytara a opékání špekáčků. Ke konci školního roku se uskutečnil **výlet do Rokole** se samostatnou přípravou oběda a sbíráním odpadků cestou. Předškoláci zvládli stezku odvahy s hledáním **zlatého kapradí** i **noční přespání ve školce**. Na **závěrečné školní akademii** se předškoláci dojemně se školkou rozloučili a mysleli již na 1. třídu, kterou si byli předem prohlédnout.

Základní škola 2002/2003

Školní rok byl zahájen netradičně. Ve škole se sešlo 18 prvňáčků s rodiči v 1. třídě s třídní učitelkou Blankou Svatoňovou. Byli uvítáni starostkou obce Annou Markovou a ředitelem školy Rudolfem Kratochvilem. Žáci 2. – 9. ročníku se shromáždili v kině, po uvítání zhlédli filmové představení a po něm se věnovali organizačním pracím ve škole.

personální obsazení

Učitelský sbor doznal jen nepatrnou změnu. Ke 31. 7. 2002 podal výpověď učitel 2. stupně Jan Knoulich a odešel ze školství. Na místo něho nastoupila Mgr. Soňa Dyntarová z Nového Města n. Met., absolventka FTVS v Praze s aprobací Tv a Z. Již od února 2002 došlo ke změně struktury učitelského sboru. Pro zkvalitnění řízení byla z rozhodnutí ředitele školy zřízena funkce zástupce ředitele. Zástupkyní se stala Marie Krbalová a během krátké doby se tato změna, dle názoru ředitele školy, osvědčila. Zástupkyně pracuje podle stanovené náplně práce, stará se hlavně o pedagogické vedení členů sboru.

stav žactva

Stav žactva činil k 1. 9. 2002 165 žáků (místních 78, dojíždějících 87). Žáci dojíždějí celkem z 12 obcí, největší počet dojíždějících je z Borové, Mezilesí, Bohdašína, Slavoňova a Sněžného. Do dvou oddělení školní družiny bylo zapsáno 50 dětí. Prvňáčků bylo 16, devátý ročník navštěvovalo 25 žáků. Na jejich místa přijdou noví žáci, kterých bylo při zápisu do 1. třídy 24. 1. 2003 zapsáno pro školní rok 2003/2004 celkem 13. Průměrný počet žáků ve třídě byl 18. Snižování počtu žáků je problémem všech malých venkovských škol v republice z důvodu celkového snížení populace.

výuka

Ve všech ročnících se vyučovalo podle tradičního vzdělávacího programu MŠMT Základní škola. Od 4. ročníku se vyučovalo cizím jazykům – německému a anglickému. Probíhala výuka zdravotní tělesné výchovy pod vedením Ludmily Ježkové. Volitelné předměty byly zařazeny v 8. a 9. ročníku. Byl ustaven blok informatiky, přírodovědných praktik a blok domácnosti a v těchto ročnících byly zavedeny hodiny cvičení z českého jazyka a matematiky. Za ideálních sněhových

podmínek proběhl v únoru společně pro 7. a 8. ročník lyžařský kurz na Panské stráni. Vedoucí kurzu byla mladá aprobovaná učitelka Soňa Dyntarová, výuku zabezpečovali instruktoři Lucie Poullová a Jeroným Holý. Proběhly také kurzy dopravní výchovy ve 4. ročníku a plavání ve 3. a 4. ročníku. 34 dětí se účastnilo výuky římskokatolickému náboženství v prostorách fary.

zájmové útvary

Velký zájem žáci projevili o kroužek informatiky, který pracoval v nově instalované učebně výpočetní techniky vybavené v celostátní akci MŠMT „Internet do škol“. Pět starších počítačů bylo přesunuto do 2. třídy a do školní družiny. Úspěšně pracoval zaběhlý kroužek ručních prací pod vedením Ludmily Ježkové a zdravotní kroužky na 1. i 2. stupni vedené Marcelou Havrdovou a Marií Krbalovou. Nově pak pod vedením Jany Soukupové začal pracovat kroužek hry na zobcovou flétnu. Výuku jednotlivců na flétnu, kytaru a klavír zajišťoval učitel Jiří Škoda z Borové. Cvičebny školy využívali členové tanečního kroužku TJ Sokol Nový Hrádek.

akce a soutěže

Kromě tradičních školních soutěží vzbudil zájem žáků projekt Den jazyků. S dobrým ohlasem rodičovské veřejnosti se setkal velikonoční jarmark a Den otevřených dveří, který byl uspořádán ke Dni matek s krátkou žákovskou besídkou. Úspěchy žáků – zeměpisná olympiáda Milan Holinka (9.tř.) a Ondřej Chrenko (6.tř.) 1. místa v okrese a 7. a 9. místo v krajském kole, dějepisná olympiáda 8. a 13. místo, olympiáda českého jazyka 4. místo, matematická Pythagoriáda 4. a 6. místo, zdravotní soutěž 1. místo v okresním kole a 6. v krajském. Málo doceněné školní výlety mířily za poznáním úměrně věku žáků. Od 1. ročníku do Opočna, Dobrušky, Letohradu, Posázaví, Českého ráje, Moravského krasu a 9. ročník jel do Beskyd.

ples SRPDŠ

Na základě dobré spolupráce školy a rodičovských sdružení základní i mateřské školy se 22. února 2003 konal 3. reprezentační ples ZŠ a MŠ. Měl pěknou úroveň, je podporován stále větším počtem sponzorů a představuje dobrou prezentaci školy na veřejnosti.

opravy a údržba

V průběhu hlavních prázdnin byly vymalovány šatny, 5.třída, učebna výpočetní techniky po instalaci internetu, a knihovna. V 1. patře přístavby byla natřena okna.

školní akademie

Velkému zájmu rodičovské i širší veřejnosti se těšila 24. června závěrečná školní akademie. Žáci základní i mateřské školy předvedli hudební, taneční i dramatická vystoupení ze života i z pohádek. Zábavné a originální bylo žáky přednesené průvodní slovo.

závěr škol.roku

Školní rok byl uzavřen 27. 6. 2003 hodnocením ve třídách. Rozloučení se žáky 9. třídy se uskutečnilo v budově Obecního úřadu. Starosta obce Vladimír Říha za přítomnosti celého pedagogického sboru předal žákům pamětní listy a třídní učitelka Martina Marková jim rozdala vysvědčení a drobné dárky.

Zastupitelstvo obce

počet obyvatel

K 31.12.2003 měla obec Nový Hrádek 692 obyvatel. Narodilo se 9 dětí (3 děvčata, 6 chlapců), zemřelo 15, přistěhovalo se 12 a odstěhovalo 20 obyvatel.

majetek obce

Majetek Obce Nový Hrádek při inventarizaci k 31.12.2002 v zařízeních mateřská škola, základní škola, školní jídelna, obecní úřad, kino, knihovna, požární zbrojnice a zdravotní středisko dosáhl hodnoty přes 55 milionů Kč, jak je uvedeno v následujícím přehledu z inventarizace:

Inventarizace majetku ve vlastnictví Obce Nový Hrádek ke dni 31.12.2002

Dlouhodobý investiční nehmotný majetek

v pořizovací ceně (bez odpisu)

účet 018	Technické digitální mapy	83.987,90 Kč
účet 041	Územní plán obce	268.800,- Kč

Celkem dlouhodobý nehmotný investiční majetek

352.787,90 Kč

Dlouhodobý hmotný investiční majetek

účet 021	Budovy	38.447.710,86 Kč
účet 021	Stavby	10.977.261,10 Kč (mosty,čistička)
účet 022	Pracovní stroje a zařízení	148.736,- Kč (školní jídelna)
účet 022	Přístroje a zvláštní technická zařízení	325.317,10 Kč (věž.hodiny,EKG,PC)
účet 022	Dopravní prostředky	363.783,- Kč (cisterna,kontejnery)
účet 022	Inventář	96.086,70 Kč (piáno,mraz.box)
účet 031	Pozemky	3.582.432,- Kč
účet 042	Nedokončené stavby zástavbě,částkanal.)	165.071,90 Kč (veřej.osv.v nové

Celkem dlouhodobý hmotný investiční majetek

54.106.398,66 Kč

Ostatní dlouhodobý finanční majetek

účet 069	Akcie VAK, ČSAD	496.000,- Kč
----------	-----------------	--------------

Drobný dlouhodobý hmotný majetek

účet 028	Předměty od 3000,- do 40.000,- Kč	919.512,17 Kč
----------	-----------------------------------	---------------

Celkem dlouhodobý majetek

55.874.698,73 Kč -----

zrušení okresních úřadů

Na základě reformy veřejné správy v ČR byl k 31. 12. 2002 zrušen Okresní úřad v Náchodě. Pravomoci tohoto úřadu od 1. 1. 2003 přešly na Krajský úřad v Hradci Králové a na pověřený Městský úřad v Náchodě. S rozdělením a přenesením pravomocné správy měly obce značné potíže. Musely projít obdobím, ve kterém okresy „už“ a kraje „ještě“ nefungovaly. Velká změna nastala ve školství, protože všechny školy včetně Mateřské školy Nový Hrádek byly převedeny do právní subjektivity.

Region Orlické hory – Kačenčina pohádková říše

17. února 2003 byla Obec Nový Hrádek na regionálním setkání v „Bartoňových vilách“ přijata do Dobrovolného svazku obcí Region Orlické hory. 6. března zastupitelstvo obce schválilo na svém zasedání pohádkového **patrona** Obce Nový Hrádek, čtyřprstého **skřítko Frymbulina**, kterého stejně jako pro celkem 26 obcí spolku navrhla výtvarnice Jarmila Haldová ze Sedloňova. Byly vydány „vandrovní knížky“ pro umístování razítek pohádkových patronů jednotlivých obcí, která mohou návštěvníci získat na kontaktních místech. Jsou jimi většinou obecní úřady, pohostinství, sídla firem nebo prodejny, případně i rodinné domy. Pro propagaci naší obce zastupitelstvo 3. dubna schválilo a zadalo výrobu zápalek s nálepkami s použitím motivu kostela a hradu Frymburk a se znakem obce z druhé strany krabičky.

vodní hospodářství

Vodovodní řad byl prodloužen a zakončen hydrantem v Klainově ulici. Tím se umožnilo napojení novostavby manželů Beranových, případně i dalších domů.

odpadové hospodářství

Díky větší kázni v třídění odpadu a zpoplatnění odvozu nebezpečného odpadu občany se podařilo náklady na likvidaci odpadu ze strany obce snížit. Za vytríděný odpad se část finančních prostředků vrací od firmy EKO-KOM, s kterou má obec uzavřenou smlouvu. Třídí se sklo, plasty, papír a železo. Největší finanční částku obec získává za zvlášť vytríděné PET lahve, jejichž svoz v modrých pytlích zajišťuje cca čtyřikrát ročně. Tyto obaly jsou dobře recyklovatelné a dále využitelné. Možnost uložení komunálního odpadu do firemních pytlů mají i ti, kteří nemají popelnici – chataři a chalupáři. Cena pytle, který má stejný objem jako popelnice, odpovídá likvidaci odpadu z jedné popelnice. Přesto stále zůstalo 27 rodin, které si nekoupily odpadovou známku za celý rok.

lesní hospodářství

Hospodaření v lesích sledoval a možné dotace zajišťoval obecní hajný ing. Vratislav Mareš. Těžba v obecních lesích nebyla dle plánu provedena.

místní komunikace

Nedostatek finančních prostředků udržování obecních cest a prostranství velmi omezuje. Částečně a ne zcela dostatečně se opravil asfaltový povrch cesty na Dlouhém. V říjnu a listopadu byla provedena úprava náměstí. Opravila se část u kostela okolo vývěsních skříněk a autobusové čekárny a zpevnil se povrch cestíček v parku. Odpadovým materiálem vzniklým při úpravách se upravila cesta v Bukovecké ulici pod čerpací stanicí. Prohrnování sněhu se provádělo podle plánu zimní údržby obecních komunikací.

obchod

Obě prodejny potravin sloužily ke spokojenosti občanů. Jejich služby doplňovaly další drobné prodejny : hračky, sklo-porcelán-papírnictví a textil. Stánkový prodej byl občasný a nepravidelný. Hostinec Na Kovárně při postupné rekonstrukci prostor poskytování občerstvení postupně rozšiřoval. Je vlastně již několik let jediným pohostinstvím v obci. Ubytování návštěvníků obce na dobré úrovni poskytovaly penziony „Na Hrádku“ na náměstí a „Hrádek“ na Dlouhém. „Stánek Jelen, Nový Hrádek, K Javůrku“ rozšířil nabídku o prodej nealkoholických nápojů, piva a stáčených moravských vín. 1. prosince 2003 zahájila svou činnost „Cestovní agentura Jana Hudková, DiS“ v ulici U Stadionu. Nabízí zprostředkování prodeje zájezdů, pobytů, letenek, jízenek v ČR, po celé Evropě i do celého světa, cestovní pojištění do zahraničí i dálniční známky. Jana Hudková začala také provozovat výuku anglického jazyka. Její služby místní občané velmi uvítali.

kino

Kino sloužilo k pořádání převážné většiny kulturních akcí v obci. Byla to filmová a divadelní představení, koncerty, schůze zastupitelstva obce, akce základní a mateřské školy. Hojně byla navštívena tradiční akademie na závěr školního roku a v říjnu oslava 80. výročí otevření budovy základní školy. Provoz kina zajišťovali jako každoročně manželé Jan a Marie Martinkovi.

knihovna

Obecní knihovna byla napojena na Městskou knihovnu v Náchodě, která umožňovala obměnu knižního fondu. Nezastupitelnou službu pro občany především pro mládež a seniory obětavě zajišťovala knihovnice Marie Grimová.

komise pro obřady a slavnosti

Po mnohaleté činnosti v této komisi skončila Květoslava Grulichová a Milada Dostálová. Místo nich začala v komisi pracovat Irena Fišerová a Olga Beková, obě jsou členky zastupitelstva. Ve spolupráci s Janou Škodovou a Věrou Lemfeldovou navštěvovaly jubilující spoluobčany. O vítání nově narozených dětí se staraly Eva Holinková a Marcela Havrdová.

kronika

Písemnou kroniku obce vedla Anna Marková a podle jejích zápisů zpracovala obrazovou kroniku Ludmila Ježková. Pro vedení kroniky je nezbytné neustálé sledování všech událostí a dění obci a shromažďování materiálů a podkladů. Písemná kronika byla již čtvrtým rokem vedena ve dvou podobách – ručním zápisem i v digitální formě. Internetové stránky obce dobře spravoval Petr Hlaváček. Čtyřikrát vyšel oblíbený zpravodaj Frymburské ozvěny, který redigují manželé Jiří a Hana Hlaváčkoví.

správa obce

Pracovnice obecního úřadu Marie Marková a Květoslava Špreňarová spolu se starostou zajišťovaly dobrý chod obce, matriční záležitosti, styk s občany, institucemi a organizacemi. V červnu skončil civilní službu v naší obci Miloš Vyhnálek a na jeho místo v létě nastoupil Jiří Škoda z Bydla na základě smlouvy sepsané s Úřadem práce v Dobrušce.

bytové hospodářství

V čp. 123 – „pošta“ byly za účelem správného účtování namontovány v jednotlivých bytech vodoměry a všechny vodovodní vývody, u kterých by mohlo docházet k nekontrolovatelným odběrům vody, byly zrušeny. V čp. 59 – „obecňák u ZŠ“ byla opravena část střechy, kterou do budovy zatékalo. V tomto obecním domě se začalo také s opravami dvou uvolněných malometrážních bytů. V čp. 288 – v obytném domě u základní školy byla stará dřevěná okna nahrazena plastovými. Všechny staré především bytové domy, které obec vlastní, by ve větší či menší míře potřebovaly generální opravu.

veřejné osvětlení

Peníze se nedostávaly ani na zásadní opravu veřejného osvětlení, jehož stav se tím stále zhoršuje. Opakovaně docházelo k mnoha poruchám ve stejných místech. Po opravách se zlepšilo osvětlení u Hlouškových a Sobotkových. U nových bytových domů na Roubalově kopci byly napojeny 3 nové světelné body, aby byl tento prostor alespoň částečně osvětlen. Veřejné osvětlení má v péči Libor Příbyl.

pohřebnictví

Na základě platnosti nového zákona o pohřebnictví byly sepsány smlouvy s nájemci hrobových míst. O úklid hřbitova včetně sečení trávy a hrabání listí se dobře stará Jiří Škoda.

veřejná zeleň

Údržba veřejné zeleně spočívá v udržování travnatých ploch v parku, zelených pásů okolo chodníků a cest, kolem kina a školních zahrad. Pečovat je nutné i o stromy a keře na veřejných prostranstvích. Ve většině případů se to dařilo. Příkladná opěť byla „muškátová“ výzdoba oken obecního úřadu a výzdoba květinami v truhlících na chodníku u hřbitovní zdi. Také mnohé truhlíky v oknech řady soukromých domů potěšily oko spoluobčanů i návštěvníků obce.

zdravotnictví

S údržbou se nezapomnělo ani na zdravotní ordinace. V ordinaci dětské lékařky a v čekárně se provedla výměna podlahové krytiny. V zubní ordinaci na základě revizní zprávy bylo nutné položit antistatické PVC. Naštěstí byl zažehnán na jaře vzniklý problém s existencí výdejny léků Dr. Ireny Kriegelové, které končila v Novém Městě n.Met. nájemní smlouva a bylo vypsáno nové výběrové řízení na obsazení prostor lékárny. Lékárna jí zůstala, proto nadále funguje i výdejna léků v naší obci.

školství

K 1. 1. 2003 vznikla na základě správní reformy nová příspěvková organizace Mateřská škola Nový Hrádek, jejíž součástí je i školní jídelna. Zabezpečení chodu nové organizace si vyžádalo finanční prostředky na nutnou techniku pro vedení samostatného podvojného účetnictví, ale také dlouhodobou pomoc ze strany obce při řešení nejrůznějších problémů. Základní škola má právní subjektivitu od roku 1995, proto pro ni reforma znamenala jen upřesnění a zlepšení celkové agendy. Obec zajistila opravu oplocení před budovou základní školy a nátěr plotu okolo zahrádky. Ve špatném stavu jsou okna a omítka budovy ZŠ. Podařilo se podstatně vylepšit vnější vzhled části budovy mateřské školy provedením zateplení a fasády. Předcházely tomu úpravy konzol venkovních elektrických rozvodů a výměna rozvodných skříní. Provedla se také oprava vstupního pískovcového portálu a venkovního osvětlení. Od kostela je na mateřskou školu pěkný pohled. Opraveno a natřeno bylo oplocení hřiště u MŠ.

K u l t u r a

O kulturní vyžití občanů se v roce 2003 staralo vedení obce, TJ Sokol, Sbor dobrovolných hasičů, základní škola a mateřská škola. Hned na začátku roku to byl

Sokolský ples

4. ledna TJ Sokol uspořádala **Sokolský ples** s oblíbenou hudbou MAXI BEND. Pěkná výzdoba tvořila rámec plesu, bohatá tombola a pěkné předtančení tanečního klubu Finist umocnilo příjemnou a důstojnou atmosféru.

O sokolské pero

1. února proběhl v sokolovně před cca 200 diváky **VIII. ročník taneční soutěže**. Mezi 50 dětskými soutěžními páry byli místní soutěžící velmi úspěšní. Šlo jako vždy o pěknou podívanou.

Hasičský bál

8. února byl hojně navštívený **Hasičský bál**. Nechyběla vhodná výzdoba obrázky s hasičskou tematikou, tombola, předtančení členů místního tanečního klubu Finist a v neposlední řadě i dobrá kuchyně. Ti „skalní“ přišli z plesu až ráno.

Větší než Everest

21. února v kině bývalý učitel místní ZŠ **Josef Tejkl** přednesl silně působivou přednášku s diapozitivy a hudbou andských velikánů o výpravě do Ekvádoru nazvanou **Větší než Everest**. Mluvil o zemi pod Chimborazem, sopkou, která – měříme-li od středu Země – je nejvyšší horou světa. Začátek jeho vyprávění před zcela zaplněným kinem byl velmi sugestivní, zřejmě v důsledku 2 tragédií, které ho postihly. Z výpravy do Ekvádoru se účastnice Jana Kubištová se skupinou nevrátila a v následujícím roce přišel přednášející o vlastního devítiletého syna, který zahynul při výpravě na ledovci. Mj. řekl: „Važte si místa, kde žijete. Na Hrádku je genius loci – duch místa. Byl jsem tady rád.“ O vině se dá pouze uvažovat.

3. reprezentační ples SRPDŠ

22. února se na ukončení sezóny konal **3. reprezentační ples** pořádaný rodičovským sdružením mateřské a základní školy. K tanci na tomto hojně navštíveném plese vysoké společenské úrovně hrála hudba GRUNDIG. . Neobvykle bohatá byla tombola. S pěkným předtančením vystoupil místní taneční klub Finist a dospělí tanečníci z Dobrušky.

Teplá buхта

14. března se v místní sokolovně uskutečnil koncert kapely **Teplá buхта** s předkapelou **Tereza kradla**.

Den matek

Na 15. května připravili děti a učitelé milou oslavu Dne matek ve cvičebně základní školy. V jednohodinovém programu vystoupila s pěkným zpěvem vítězka okresní pěvecké soutěže Jaroměřský slavík Anička Sobotková, potěšil začínající pěvecký sbor i scénky o Spejblovi a Hurvínkovi a další milá čísla. Přítomné maminky dostaly dětmi vlastnoručně vyrobené kytičky a malé pohoštění. Podobná oslava probíhá každoročně také v mateřské škole a nikdy na ženy nezapomenou hasiči, kteří své členky každoročně obdarují malou kytičkou, kterou přinesou ženám přímo domů.

Camerata nova Náchod 2003

27. května se v rámci 33. ročníku cyklu **Camerata nova Náchod 2003** konal v kostele sv. Petra a Pavla koncert **Šporkova tria Lysá nad Labem** s uměleckým vedoucím K. Novotným. Krásné zvuky smyčců vyluzovaly housle, violoncello a kytara.

školní akademie

24. června se v kině uskutečnila tradiční **školní akademie** k ukončení školního roku 2002/2003. Školáci, předškoláci a učitelé spolu s přítomnými rodiči, prarodiči a příznivci školy se rozloučili s uplynulým rokem a někteří účinkující často rozverným způsobem ohlásili příchod toužebně očekávaných prázdnin.

Pout'ové opékání selete

28. června uspořádali místní hasiči oblíbené **Pout'ové opékání selete** v Písníku u Rázlů.

Posvícenská zábava

27. září místní sokolové uspořádali **Posvícenskou zábavu** při hudbě HEKTOR. Vstupné na taneční zábavy a plesy se ustálilo na 50 Kč. Rezervace předplatného na plesy je 5 Kč.

Amatéri

4. října uvedl v kině divadelní soubor **Černí šviháci** z Kostelce nad Orlicí výjimečně hořkou komedii Josefa Tejkla **Amatéri**. Sál byl smutečně vyzdoben včetně rakve s „nebožtíkem“ a příchodí mírně šokoval. Vynikající herecké výkony všech účinkujících podtrhly hluboký a pravděpodobně zástupný smysl Tejklovy hry i její aranžmá. Představení dostalo nejvyšší ocenění Jiráskova Hronova 2003 a obdrželo pozvání do Činoherního klubu v Praze. Zájem o shlédnutí hry projevil i ministr kultury Pavel

Dostál. Nedalo se nevzpomenout na tragickou smrt devítiletého autorova syna Jakuba před několika měsíci. Vždyť i propagační plakát měl podobu parte.

Vzpomínková akce k 80. výročí otevření budovy školy

25. října uspořádala místní základní škola pro širokou veřejnost zdařilou **Vzpomínkovou akci k 80. výročí** otevření školní budovy. Součástí oslavy byl kulturní program žáků v kině s předáním Pamětních listů od Jarmily Haldové, Den otevřených dveří, výstavka kronik a fotografií a byl vydán stručný almanach. Oslava otevření budovy dříve občanské školy 7. října 1923 se konala v historii poprvé zásluhou současného ředitele základní školy Rudolfa Kratochvila.

50. výročí založení Mateřské školy v současné budově

27. října pozvala u příležitosti **50. výročí založení Mateřské školy** v Novém Hrádku ředitelka Soňa Brázdilová ke **společnému setkání** v pěkném estetickém prostředí svátečně vyzdobené školky. Setkání pozvaných hostů předcházelo 25. října Den otevřených dveří školy pro veřejnost. Výstava kronik, fotografií a pěkný almanach s fotografií nově omítnuté školky na titulní straně potěšily všechny zúčastněné.

LOKÁLKA

22. listopadu Nadace pro transplantaci kostní dřeně uspořádala v kině po letech koncert královéhradecké skupiny **LOKÁLKA**. Upřímně se této pánské skupině zasmálo a zároveň dobrou věc podpořilo posluchači téměř zaplněné kino. 7 účinkujících sice zestárlo, ale vydrželo hrát a zpívat parodie na známé melodie plné dvě hodiny bez přestávky. Všechny přítomné v závěru při děkování překvapil iniciátor koncertu Zdeněk Trávníček pěkným vlastnoručně vyrobeným dortem v podobě lokálky, kterým skupinu obdaroval.

Mikulášská zábava

6. prosince uspořádali místní hasiči v sokolovně **Mikulášskou zábavu**. Hrála hudba Teplá buchta.

VALANKA

14. prosince v předvánočním čase přijala pozvání Obecního úřadu k provedení koncertu dechová hudba **VALANKA**. S citem přednesené populární melodie, vánoční písně, koledy a pastorely, pěkná orchestrální dechová sóla potěšily všechny posluchače. Zpívali Jiřinka Vlachová, Zdenka Wildmannová a Vladislav Jiroud. Před koncertem přednesly písňové pásmo děti mateřské školy.

Štěpánská zábava

26. prosince se podobně jako v roce předchozím sešlo velké množství převážně mladých lidí, aby si zatančili a dobře se pobavili na **Štěpánské zábavě**. Hrála hudba HEKTOR.

Silvestr

V pohostinství **Na Kovárně** při reprodukované hudbě prožilo v pohodě poslední hodiny roku 2003 několik skupin většinou místních občanů. Při krásném zimním počasí vynikl o půlnoci bohatý ohňostroj na náměstí i na svazích kolem obce. Méně potěšitelný byl velký novoroční nepořádek.

S b o r d o b r o v o l n ý c h h a s i č ů

Valná hromada

3. ledna 2004 se sešli místní hasiči v pohostinství Na Kovárně, aby zhodnotili činnost sboru za rok 2003. Jednotliví členové výboru přednesli své zprávy podle funkcí, které zastávají. V současné době má sbor 80 členů, z toho je 12 žen. Čtyři ženy pracují ve

výboru, dvě jsou vedoucí mladých hasičů a dvě jsou rozhodčí požárního sportu a hry Plamen pro mládež, pracují v okrsku Mezilesí i v okresním sboru.

zásahy výjezdové jednotky

Výjezdové družstvo má 18 členů. Novou posilou je Jaroslav Špreňar ml. Každý člen musel během roku projít nezbytným odborným školením. 3 členové- Jiří Bek, Ivo Štěpán a Vladimír Suchánek prošli navíc školením profesní způsobilosti řidiče, které je nezbytné pro řízení vozidla s majákem. Od HZS potom obdrželi průkazky o zplnomocnění velitele při zásahu do příjezdu profesionálů. Družstvo zasahovalo u **dvou požárů**.

1. 4. 2003 – Hořelo rekreační zařízení v Sedloňově. Na vyzvání v 1.30 hodin se veliteli zásahu místní družstvo přihlásilo do 25 minut. Úkolem družstva bylo zásobovat vodou ostatní zasahující sbory z Náchodska a Rychnovska. Stavení zcela vyhořelo, ke zranění osob nedošlo.

7. 5. 2003 – Hořela paseka u Lipí. Při výjezdu na polygon do Náchoda po zachycení zprávy o požáru a na pokyn dispečinku v Náchodě bylo novohrádecké družstvo na místě dříve než místní jednotka. Požár, který způsobila lidská nedbalost při pálení kletší, byl brzy uhašen.

cvičení a soutěže dospělých

26. září 2003 se konalo společné aplikační cvičení v Dolích. Úkolem bylo dopravit vodu z potoka u Kovapu na Krahulčí. Cvičení se účastnily kromě místního sbory z Blažkova, Slavoňova, Sendraže, Mezilesí a Jestřebí.

Za cvičení lze považovat i použití cisterny na kropení zeleně, případně výpomoc v dětském táboře v Kamenci.

V roce 2003 se sbor zúčastnil **2 soutěží**.

20. června se konala okrsková soutěž v Mezilesí. Muži obsadili první dvě místa, ženy byly třetí.

16. srpna se konal Přibyslavský pohár. Ženy byly diskvalifikovány a muži se umístili na pátém místě.

cvičení a soutěže mládeže

Děti byly rozděleny do 2 hlídek mladších a 1 hlídky starší nebo soutěžily jako mladší a starší družstvo. Přehled soutěží:

18. 1. 2003 – Hasičský trojboj v Jetřichově

26. 4. - Jarní pohár ZPV v Šonově

4. 5. - soutěž družstev o Pohár starosty SDH Nížká Srbská

17. 5. - XV. ročník Bohdašínského poháru

23. – 24. 5.- okresní soutěž pro mládež Plamen v Josefově. Mladší 5. místo, starší 13. místo

4. 10. - III. ročník pohárové soutěže hlídek v Josefově

18. 10. – branný závod v Mezilesí

2. – 16. 8. – tábor v Kamenci, účastnily se Jana a Dana Fišerovy

4. 5. – exkurze v HZS ve Velkém Poříčí

Jako každoročně byla pro děti uspořádána Mikulášská nadílka, děti pomáhaly na brigádách při sázení stromků na cvičišti a sběru kovového šrotu v obci. Mladým hasičům byly s využitím dotace zakoupeny nové přilby a štafetové hadice.

Pravidelná práce s dětmi je velmi záslužná, ale zároveň náročná. Vedoucí mládeže Olze Bekové velmi pomáhala Jarmila Grimová.

cvičiště-požární zbrojnice-technika

Pravidelné sečení cvičiště prováděl bratr Ivo Štěpán s Alešem Poulem. Vymrzlé stromky byly nahrazeny novými a provedla se oprava vstupní brány na cvičiště. Nového nátěru se dočkala vrata hasičské zbrojnice. Potřebnou údržbou procházela

cisterna, aby byla vždy mobilní a splnila požadavky kontroly STK. Do Písníku zavedl VAK Náchod pitnou vodu a bylo zakoupeno ekologické WC. Finanční zajištění činnosti poskytl Královéhradecký Krajský úřad ve výši 15 000 Kč, ostatní potřebné peníze se čerpaly z obecního rozpočtu. Koupila se motorová pila za 25 000 Kč k odstraňování dřevěných překážek, dále dva kusy ochranných kabátů za 20 000 Kč, dva náhradní zdroje do vysílačky za 4 000 Kč, oprava čerpadla u cisterny stála 15 000 Kč, pravidelná revize dýchacích přístrojů SATURN přišla na 4 600 Kč, dále se koupily dva kusy savic.gola sady do auta a pracovní uniformy. Z důvodu nezbytného pojištění na soutěžích se zakoupily dvě akcie v hodnotě 2 000 Kč.

spolupráce s veřejností

Prioritou byla dobrá spolupráce s obecním úřadem. Hasiči pro obec zajistili svoz kovového odpadu a jarní úklid komunikace. Spolupracovali také s TJ Sokol a se základní školou, např. zapůjčením stanu na lyžařské závody, při školní akademii i na oslavu 80 let otevření budovy ZŠ. Na školou pořádaném Dětském dni předvedli vybavení vozidla, požární útok a pobavili děti „sprškou“ v parném dni. V únoru uspořádali Hasičský bál, pouťové opékání selete pro veřejnost a v září podzimní posezení pro členy a příznivce v Písníku. V prosinci přibyla zásluhou hlavního iniciátora a pořadatele Vladimíra Suchánka Mikulášská zábava. Hasiči nezapomněli ani na blahopřání členkám ke Dni matek a jubilantům k životnímu výročí. Veřejnost pravidelně o své činnosti informovali ve zpravodaji Frymburské ozvěny a průběžně obnovovali informace na internetových stránkách obce. O své činnosti vedou vlastní kroniku a natáčejí videokazety.

T ě l o v ý c h o v a a s p o r t

stav členstva

K 31. prosinci 2003 byl celkový počet členů TJ Sokol 307. Dospělých bylo 209, 106 žen a 103 mužů. Dorost měl 19 členů, 7 dívek a 12 chlapců. Žáků bylo 79, dívek 38 a chlapců 41. Členská základna se proti roku 2002 snížila cca o 30 členů dospělých a dorostenců, počet žáků zůstal beze změny.

Valná hromada

Na **Valné hromadě** jednoty konané 1. března 2004 ve výborovně sokolovny sokolové zhodnotili práci výboru a sportovních oddílů. **Do výboru pro další období byli zvoleni:**

starosta - ing. Jeroným Holý

místostarosta – Imrich Chrenko

jednatel – Jarmila Drašnarová

hospodářka – Jiřina Novotná

náčelnice – Lidmila Martinková

náčelník – Jeroným Holý st., předseda odboru sportu

pokladní – Renata Suchánková

vzdělavatelka – ing. Jana Šinkorová

matrikářka – Zdena Janoušková

sokolník – Jan Raule

Starosta poděkoval bývalé místostarostce MUDr. Jaroslavě Pružinové, kterou nahradil Imrich Chrenko, za její obětavou činnost.

Starosta Holý ml. na Valné hromadě přednesl také přehled akcí za rok 2003, který rozvedli vedoucí oddílů: 4.1. 2003 **Sokolský bál** (218 platících), 1. 2. taneční soutěž **O sokolské pero** (51 párů), 15. a 16. 2. **Cena Frymburku a celostátní přebor ČOS v lyžování** (140 závodníků), 23. 2. **Dětský maškarní bál** (84 dětí, 139 dospělých), taneční zábava sk. **Teplá buхта** (160 účastníků), **volejbalová liga 11/02 – 3/03** (9. místo z 24), **RVLNSD** (Rychnovská volejb. liga neregistrovaných smíšených družstev) 4/03 (výhra míče), **XX.r. Hrádouské vařečky** (425 pochodujících, výstavka k 80 letům zahájení stavby sokolovny), **Horská liga v malé kopané**, **Turnaj ve volejbalu** v N. Hrádku 8/04 (1. ze 4), **Finále vesnických TJ ve volejbale** Velká Jesenice 8/04 (4. ze 17), **Posvícenská zábava** (116 tanečníků), **RVLNSD** 4/04 – 11/04 (7. z 15), **Štěpánská zábava** (přes 300 lidí), **volejbalová liga podzim** (5. z 24).

Na základě podepsaných smluv s hasiči a se školou bude při pořádání taneční zábavy nebo plesu zvýšena sazba za **pronájem sokolovny** z 500 Kč na 2000 Kč. Za ubytování v sokolovně byly stanoveny poplatky: **nocleh** – 20 Kč/osoba, **sprcha** – 20 Kč/osoba, **topení** – 200 Kč/ hod topiče, **kuchyň** – 100 Kč/den, **výčep** – 200 Kč/den, **výborovna** – 50 Kč/osoba a den, **sál sokolovny** (sport. účel) – 80 Kč/hod, **ostatní sportovní zařízení** – 50 Kč/hod. K nájemním částkám se platí **režijní náklady** – uhlí, elektřina, vodné, stočné, toaletní papír, odpad, rozbité předměty, aj.

Se samostatnou zprávou na Valné hromadě vystoupili ing. Holý (starosta), J. Holý st.(náčelník), Martinková (náčelnice), Novotná (hospodářka), Janoušková (matrikářka).

hospodaření TJ Sokol 2003

Nejvíce finančních pohybů se týká lyžařského oddílu, jehož činnost je nejintenzivnější i nejnákladnější. Rozhodující **příjmy LO** činí 339 402 Kč, z nichž 274 462 Kč připadá na příjem z provozu vleku a **ostatní příjmy jednoty** včetně dotací činí 131 875 Kč. Rozhodující **výdaje LO** činí 162 621 Kč (105 tisíc Kč za montáž dopr.lana) a **ostatní výdaje jednoty** činí 207 216 Kč (100 tisíc Kč splátka půjčky). **Pojištění podnikatelských rizik** – sokolovna a lyžařský areál stálo 15 787 Kč. Hospodářský výsledek hlavní činnosti byl **315 110 Kč**, hospodářský výsledek hospodářské činnosti byl **-197 063 Kč**. Jednota nemá z tohoto důvodu povinnost platit za rok 2003 daň z příjmů.

práce sportovních oddílů

Možnost sportovního vyžití v sokolovně případně ve školní cvičebně je umožňována široké veřejnosti od nejmladších po seniory. **Soutěžně** se provozují sporty: **sjezdové lyžování** (vedoucí Jeroným Holý st., trenéři Václav Sychrovský, Lucie Poullová, Pavlína Sychrovská), **malá a sálová kopaná** (vedoucí Radomír Lanta), **volejbal** (vedoucí ing.Jeroným Holý ml.), **tanec** (vedoucí Martina a Markéta Řehákovy), **florbal starší žáci** (vedoucí Vlastimil Krejčí). **Rekreačně** se provozuje: **aerobic** žákyně a dospělí (Markéta Vaňková), **posilovna**, **volejbal** dorost (ing.Jeroným Holý), **volejbal** rekreační (Petr Bohadlo), **ženy zdravotní cvičení** (Lidmila Martinková), **věrná garda** (MUDr.Jaroslava Pružinová), **lezecká stěna** (Miroslav Dušánek), **turistika** – Hrádouská vařečka (Bohadlovi, Martinkovi, A. Marková), **rodiče a děti** (Olga Langrová), **žákyně všestrannost** (Lidmila Martinková), **foťbal** mladší žáci (ing. Pavel Sobotka), **foťbal** starší žáci (Miloš Vaněk).

lyžařský oddíl v sezóně 2003/2004

Hlavní tíha organizace činnosti lyžařského oddílu – tréninků, soustředění, závodů, přeborů, provozu lyžařského vleku i letní činnosti spočívala především na předsedovi oddílu Jeronýmovi Holém. V tréninku oddílu bylo 29 dětí a mládeže, podle sezóny 1, 2 nebo 3 krát týdně. V náboru dětí Nový Hrádek zaostával, 10 žáků bylo z Náchoda a 8 z Dobrušky. Společná týdenní soustředění se konala třikrát v ČR a jedenkrát

v Rakousku (náklady asi 32 tisíc Kč, z toho od sponzorů 20 tisíc). Letní tréninky byly zaměřeny na cyklistiku, atletiku v rámci župy a závody vesnické tělovýchovy. Oddíl absolvoval v sezóně 6 svazových závodů a 5 veřejných závodů (náklady 36 tisíc Kč). 21. ročník závodů **O cenu Frymburku** se pro nedostatek sněhu musel uspořádat **8. února 2004 v Deštném**. Znamenalo to ztrátu finanční i obtížnější organizaci. Hodnocení sezóny zaměřené na vytížení lyžařského vleku se nejevilo příliš pozitivní a rozhodlo se proto o omezení jeho provozu v další sezóně. Všední dny, zejména dopoledne, byly i při dobrých sněhových podmínkách slabé. Bylo to způsobeno mj. i zprovozněním nového vleku v Olešnici. K 29. únoru 2004 byla tržba na vleku se započtením pronájmů cca 200 tisíc Kč a režie (hlavně elektřina) zhruba 34 tisíc. Opravy vleku, který je zařízením OÚ, ochotně zajišťovali J. Holý, J. Martínek a p. Štěpán.

H r á d o u s k á v a ř e č k a

XXI. ročník pochodu se konal 17. května 2003 za ranní teploty 5 stupňů a odpolední 18 stupňů při pěkné viditelnosti. Pochodovalo 425 lidí, z toho 125 dětí do 15 let. Rodinných kolektivů bylo 36, velkou vařečku dostaly 2 kolektivy, tradičně již Sokol Hronov. Největší počet pochoduujících bylo z Nového Hrádku (157), následovalo Nové Město (79), Dobruška (45), Hronov (21), Náchod (18), Praha (10). Nejstarším účastníkem byl ing. Jan Bláha (1932) z Hradce Králové. Poprvé byl veřejnosti představen obecní **skřítek Frymbulín**. Kontrola s tradičním občerstvením byla v areálu DT Astra. na Rzech. Něco z kroniky: „Na trase nebyla jediná chybička, Hrádouská vařečka je prostě jednička. Nádherná příroda za rok zas přiláká do Hrádku každého věrného tuláka.“ – M. Palgutová, Dobruška. „Chodíme řadu pochodů, ale na VAŘEČKU se vždy těšíme. Výborné značení, krásná příroda – a 2 dny předem již nejíme vejce natvrdo, protože tady nám vždy chutná.“ – J.a I. Říhovi.

R ů z n é

Tříkrálová sbírka 2003

4. ledna 2003 provedli v naší obci i v celé ČR malí koledníci za dospělého doprovodu úspěšnou **Tříkrálovou sbírku**, kterou organizuje na pomoc lidem v nouzi Česká katolická charita. Projekt má název Dům na půli cesty. 80 % sbírky zůstane v regionu, 20 % bude použito na národní a humanitární pomoc. K+M+B 2003 napsané křídou na dveře označilo domy chápajících dárců.

havárie amerického raketoplánu Columbia

V lednu 2003 došlo při návratu z kosmu k havárii amerického raketoplánu Columbia s lidmi na palubě. Při nárazu do atmosféry pro poruchu v chlazení shořel a rozpadl se. Všech 7 členů posádky zahynulo. Byla mezi nimi i jedna žena.

Pocta Václavu Havlovi

30. ledna 2003 se konalo v Národním divadle v Praze v režii a organizaci jeho ženy Dagmar Havlové slavnostní rozloučení s prvním polistopadovým prezidentem nazvané **Pocta Václavu Havlovi**. Příznivci litují jeho odchodu a oceňují jeho přínos zejména jako mezinárodně uznávané autority. Mnozí hovořili o kultu osobnosti, ale tyto hlasy se mýlily. Havel měl ke kultu nesčíslně příležitostí a nikdy žádnou nevyužil. Neměl to v povaze. 2. února o půlnoci jeho mandát skončil a prezidentská vlajka byla stažena. Zhaslo i jeho odpůrci tak kritizované červené neonové světlo na Hradě. Noviny psaly: „Tahle neónová trubice rozrušila lidi víc než černá díra ve státním rozpočtu. Byla srdcem a chvíli i otazníkem. Ale svítila. A každé světlo, zvláště na Pražském hradě, je

lepší než tma.“ Následující den převzali do zvolení nového prezidenta prezidentské pravomoci předseda poslanecké sněmovny Lubomír Zaorálek a předseda vlády Vladimír Špidla.

volba nového prezidenta republiky

Do prvního kola volby 15. 1. 2003 kandidovali Jaroslav Bureš (ČSSD), Petr Pithart (KDU-ČSL), Václav Klaus (ODS) a M.Kříženecký (KSČM). Volbu prováděli ve Španělském sále Pražského hradu poslanci a senátoři dohromady. Do 2. kola postoupili Klaus a Pithart. Potřebnou nadpoloviční většinu 141 hlasů nedostal ani jeden z nich. Nikdo nebyl zvolen ani v kole třetím (Klaus 113 a Pithart 83 hl.). Dle zákona se do 30 dnů musela konat volba nová. Do druhých prezidentských voleb 24. 1. 2003 nastoupili kandidáti: Václav Klaus, Miloš Zeman a MUDr. Jaroslava Moserová. Nejdříve vypadl Zeman a nesl to velmi těžce. Klausovi ke zvolení chybělo jen několik hlasů. Do třetí volby 28. 2. 2003 nastoupil Václav Klaus a Jan Sokol. Jan Sokol získal 124 hlasů a Václav Klaus těsnou nadpoloviční většinu 142 hlasů. Ve 3. prezidentské volbě byl **na pětileté funkční období 10. prezidentem České republiky** (dříve Československé) **zvolen Václav Klaus.**

zánik Jugoslávie

4. února 2003 z mapy zcela zmizela z mapy Jugoslávie a vznikly samostatné státy Srbsko a Černá Hora.

Cena Frymburku a celostátní přebor ČOS v lyžování

20. ročníku Ceny Frymburku spojeného s celostátním přeborem ČOS ve sjezdovém lyžování se na Panské stráni ve dnech 15. a 16. února 2003 zúčastnilo 140 závodníků. Závodníky byly díky obětavé práci vedoucích a trenérů lyžařského oddílu velmi dobře zorganizované. Stráň byla dostatečně zasněžena pomocí rolby. Mrzlo tak silně, že se tyče pro slalom musely upevňovat do hlíny za použití vrtáků. V neděli při -6 stupních sněžilo. Místní závodníci měli pěkné jednotné oblečení. Majestátně působila nafukovací brána od sponzora SEMTEX Pardubice. Rezervy byly v propagaci pěkné akce, která mohla přilákat více diváků.

tragédie u Národního muzea

6. března 2003 se podle vlastního prohlášení na protest „proti stavu světa“ na rampě u Národního muzea v Praze upálil osmnáctiletý mladý muž z Humpolce Zdeněk Adamec. Nábožensky založený nadaný student průmyslovky sám sebe označil za Pochodeň 2003 a svým činem chtěl navázat na odkaz Jana Palacha. Po polití benzinem a následném zapálení utrpěl popáleniny 3. a 4. stupně na 90% těla a zemřel v sanitce. Nechal dopis na rozloučenou a text na internetu. V dopise se rozloučil s rodiči a prosil: „Nedělejte ze mne blázna“. Vyšlo najevo, že byl obviněn z podněcování útoku na veřejná zařízení. Kriminalisté jej vinili za to, že si darceři na jeho internetových stránkách vyměňovali zkušenosti.

slavnostní inaugurace prezidenta

7. března, v den 153. výročí narození prezidenta T.G. Masaryka, se ve Vladislavském sále Pražského Hradu konala slavnostní inaugurace prezidenta Václava Klause. 4. společnou schůzi Parlamentu zahájil předseda dolní sněmovny Lubomír Zaorálek. Nový prezident složil zákonem předepsaný slib, přednesl první projev a položil věnec k soše prvního prezidenta ČSR. V projevu řekl mj.: „**Chci být aktivní, ne aktivistický, chci zlepšit důvěru občanů ve vedení, chci, aby se rozjasnily tváře a zvýšila se bezpečnost a jistota občanů.**“ Z Petřína zaznělo 21 dělových ran, prezident provedl vojenskou přehlídku a potom se na nádvoří Hradu neformálně setkal s občany. Po 1 měsíci a 5 dnech opět na Hradě zavlála prezidentská vlajka. 2. hlava ČR a 10. od vzniku ČSR má **mandát do 7. 3. 2008.**

tragická havárie autobusu u Nažidel

8. března při návratu členů lyžařského oddílu TJ Slovan Karlovy Vary z lyžování v rakouském Ramsau havaroval 4km od hraničního přechodu Dolní Dvořiště u obce Nažidla dvoupatrový autobus. Autobus řídil ne zcela kvalifikovaný 48 letý řidič. Mimořádně těžká havárie, při které se autobus zřítil ze 7 m svahu a při pádu se odtrhla střecha. Bilance byla strašná- 19 mrtvých , 34 raněných většinou mladých lidí i dětí. Těžce postiženy byly rodiny předsedy oddílu Josefa Pudila, který přišel o dvě dcery i klubového trenéra, kterému zahynuly děti ve věku 16 a 17 roků. Mobilní telefony zvonily v kapsách zraněných i mrtvých. Hrůzy okamžiku nelze popsat. Raněné odváželi do nemocnic v Českých Budějovicích, v Českém Krumlově a Prachaticích. Karlovarský kraj vyhlásil smutek. Plakalo celé město i republika.

hlasování o důvěře vládě

11. března 2003 proběhlo hlasování Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR o vyslovení důvěry koaliční vládě, o které požádal její premiér Vladimír Špidla. Důvěra byla vyslovena 101 hlasy pro a 99 proti.

Autoškola Volhejn

12. března byl na obecním úřadě zahájen kurz na řidičské oprávnění pro automobil a motocykl Autoškoly Volhejn.

atentát na srbského premiéra

V noci na čtvrtek 13. března v Bělehradě zahynul rukou vraha mladý nadějný srbský premiér Zoran Djindjič. Hlavním podezřelým na útěku byl zkušený zabiják a stoupenec Slobodana Miloševiče Milodar Lukoviš zvaný LEGIJA. Pohřeb se konal v sobotu 15. března za velké účasti a při velkých bezpečnostních opatřeních .Demokratické proudy želely v Srbsku schopného premiéra a celá Evropa věrohodného politika.

americký útok na Irák

20. března ve 3.35 h začal americký útok na Irák- válka v přímém přenosu - s hlavním cílem odzbrojit prezidenta Saddáma Husajna od zbraní hromadného ničení. Připraveno bylo 300 tisíc spojeneckých vojáků. Válka začala bombardováním Bagdádu. Cíl byl zabít Saddáma, ten však zmizel a neustále měnil úkryty a promlouval k lidem v televizi. Boje byly tuhé, pozemní odpor tvrdý. 5. den války padl první britský voják. Zpravodajství přímo z Bagdádu podával novinář Michal Kubala a z Kuvajtu, ve kterém působila česká protichemická jednotka, odvážná Barbora Šámalová. USA plánovalo 1400 náletů. Na válku a současně i humanitární pomoc vyčlenili 75 miliard dolarů. V boji o Bagdád cvičení delfíni hledali v přístavu miny. 1000 Saddámových tanků vyrazilo proti spojencům. 14 nevinných lidí zahynulo na bagd. tržišti a přibývali další a další. 16 příslušníků speciálních sil z Prostějova a 4 Slováci z důvodu obav z teroristických útoků přiletělo do Kuvajtu chránit české chemiky. Colin Powel požadoval, aby OSN pomohlo při sestavení vlády Iráku. Není jasný osud válečných zajatců, asi byli popraveni. Bylo jasné, že boje potrvají proti předpokladu déle. Zuřila písečná bouře. Zásobování vojska bylo 1 denně. Dobýt Bagdád se ukázalo obtížné. USA povolalo dalších 100 tisíc mužů. Z Kuvajtu šla do Iráku humanitární pomoc, především voda a čochka. 3. dubna boj o Bagdád zesiloval, byla otevřena severní fronta - Kurdové a Američané. Naše vláda jednala o vyslání polní nemocnice do Kuvajtu – od USA na ni obdržela 15 milionů dolarů. Obsazeno letiště . G. Bush se omluvil rodinám padlých vojáků. Po 17 hodinách bojů byl Bagdád bez vody a elektřiny. **Operace trvalá svoboda začala být zpochybňována.** Na Bagdád padl strach, sebevražedné útoky pokračovaly. Americké tanky vjely do města na průzkum. Americká televize říkala něco jiného než irácká. 7. dubna 2003 Američané na paláci S.Husajna vztyčili vlajku. Nemocnice byly přeplněné, humanitární katastrofa na dosah. Prostí Iráčané volali ať vše skončí. Dva mosty přes Tigrid byly zničeny. Bush a

Blair jednali v Irsku o poválečném uspořádání. Basru dobyli Britové. 8. dubna byli američtí vojáci poprvé v Bagdádu v prezidentském paláci přes noc. Zahynuli 3 novináři. V Bagdádu byl chaos a anarchie -rabování obchodů i budovy OSN, někde spojence vítali a vzápětí přišel teroristický útok. Ničení soch, tank přijel strhnout Saddámovu sochu před hotelem Palestina, kolem krku dostal smyčku. Oslavovala hrstka lidí, hodně se jich bálo. **9. dubna 2003 po 30 letech za 21 dní Husajnov režim skončil.** Bagdád padl, boje však neskončily. Američané postupně brali do zajetí některé nejvyšší Husajnovy spolupracovníky. Jeho samého však našli až 13. prosince 2003 zpustlého v podzemním úkrytu nedaleko rodného Tikrítu. **Žádné zbraně hromadného ničení nalezeny nebyly.**

70. narozeniny Aleše Fetterse

4. dubna 2003 se dožil 70 let regionální historik a držitel Ceny Karla Čapka prof. Aleš Fetter z Náchoda. Kvůli komunistům střídal školy, pracoval v teplárně, ale vždy se věnoval literární historii a Čapkům. Prošel tolik škol jako žádný ministr. Ve svých sedmdesáti letech může dobře sloužit jako kronika českého školství. Aleš Fetter pochází z Úpice, žije v Babí u Náchoda. V 50. letech vystudoval pedagogické gymnázium a krátce učil na obecných školách ve Rtyni v Podkrk. a v Havlovicích. Poté absolvoval obor čeština na Vysoké pedagogické škole v Praze. Od roku 1959 učil na gymnáziu v Náchodě, kvůli jeho názorům z doby před srpnovou okupací ruskými vojsky v roce 1968 jej nadřízení ze školy vyhodili. Vystřídal na Náchodsku několik středních škol včetně učilišť a ačkoliv se politicky neangažoval, roku 1974 jej komunisté donutili podepsat výpověď ze školství. Pak na deset let zakotvil v náchodské teplárně jako dělník. Teprve v polovině 80. let znovu získal místo na základních školách v Teplicích nad Metují a v Červeném Kostelci. Po roce 1989 se vrátil na náchodské gymnázium jako jeho ředitel, ze zdravotních důvodů pak pracoval až do roku 1995 jako školní inspektor. Často jsme se s ním mohli setkat na koncertech pěveckého sboru Hron nebo na různých přednáškách převážně v knihovnách.

nemoc SARS

9. dubna se z Hongkongu začala šířit do světa zákeřná nemoc **SARS**. Neznámým druhem zápalu plic se nakazili hosté jednoho hotelu v Hongkongu. Virus údajně šířil čínský profesor.

jubilejní výstava akad.malíře Vladimíra Rocmana

29. května byla v **Galerii Zázvorka** v Novém Městě nad Metují zahájena besedou s autorem výstava knižních ilustrací z let 1953 –2003 akademického malíře Vladimíra Rocmana k jeho 80. narozeninám.

Referendum o vstupu do Evropské unie

13. a 14. června 2003 proběhlo **referendum o vstupu ČR do Evropské unie**. Výsledek hlasování občanů byl **ANO**. V celé ČR bylo pro vstup do EU 77 % při účasti voličů 55 %. V Novém Hrádku bylo pro vstup 78,4 % při 71% účasti voličů.

Slavnost Božího těla

22.června se konala každoroční **Slavnost Božího těla**. Veřejnou pobožnost obohatil hudební doprovod žesťového orchestru vedeného p.Vlčkem ze ZUŠ v Náchodě.

13. ročník Akademických týdnů

26. července až 8. srpna probíhal v Novém Městě nad Metují **13. ročník Akademických týdnů**. s hodnotnými přednáškami a akcemi pro tělesnou i duševní rekreaci účastníků.

restaurace dřevěného oltáře

V červenci odvezli k náročné restauraci **nejstarší dřevěnou památku v obci-oltář sv. Josefa** z farního kostela, který se jako jediný v obci zachoval po požárech

z předminulého století. Půlmilionovou opravu z velké části financují památkáři, obec přispěla částkou 20 tisíc korun.

oprava farní budovy

V červenci a v srpnu byla provedena **výměna oken a částečná omítka budovy farního úřadu.**

teplotní rekordy a jejich důsledky

Horký **13. srpen 2003** přinesl 140 let starý **teplotní rekord v Klementinu +36,8 stupně**, v Kopistech na Mostecku bylo +38,9 a vůbec nejvyšší rekord byl v Portugalsku +47,3 stupně. Vinou velkých veder v Evropě zemřelo více než 3000 lidí, nejvíce ve Francii. Sucho přineslo obrovské ztráty zemědělcům, výhody pouze vinařům. V jižní Evropě, v Portugalsku a v Chorvatsku zejména na ostrově Hvar se šířily rozsáhlé požáry i přes zákaz vstupu do lesů. Vedra ukončila silná bouře s obrovskými kroupami, která si vyžádala i oběti na životech. Lidé byli dehydrovaní, trpěli střevními potížemi. Zvýšila se i spotřeba elektřiny na klimatizaci prostor, řeky byly nespplavné. Nový Hrádek měl vody dostatek.

Mars blízko Země

27. srpna se ocitla planeta **Mars nejbliže Zemi**. vzdálenost činila cca 55 milionů kilometrů. Podobný stav nastane podle výpočtů odborníků až za 600 tisíc let.

odešel Pavel Tigrid

30. srpna **zemřel ve Francii Pavel Tigrid**, novinář, symbol protikomunistického exilu a krátkodobý ministr kultury ČR.

stávka učitelů

1. září 2003 proběhla dosud největší protestní akce učitelů – **jednodenní stávka** proti některým bodům navrhované reformy státních financí. Do stávky se v celostátním měřítku zapojilo asi 50 % učitelů. Ke stávce se připojili i někteří zaměstnanci finančních a katastrálních úřadů. Program prvního dne nového školního roku ve stávkujících školách přesunuli na 2. září.

atentát na švédskou ministryni Annu Lindhovou

11. září **nepřežila atentát** nejoblíbenější mladá švédská politička a ministryně zahraničí **Anna Lindhová**. Zahynula rukou útočnicka v obchodním domě ve Stockholmu 3 dny před neúspěšným referendem o zavedení měny euro, jehož byla zastáncem.

Den české státnosti a 280 let zděného kostela sv. Petra a Pavla

28. září 2003 na svátek sv. Václava se v kostele při příležitosti Dne české státnosti a 280 let zděného kostela sv. Petra a Pavla konala **vzpomínková slavnost**. Zpívaná mše, výstavka fotografií interiéru kostela a portrétů kněží, kteří ve farnosti působili, proslov a poděkování p. Jana Czarného všem za péči o kostel a vedení obce za přízeň byly neokázalou a důstojnou vzpomínkou významného výročí.

blahořečení Matky Terezy

19. října 2003 byla po 6 letech od svého úmrtí papežem Janem Pavlem II. v Římě **blahořečena matka Tereza**, nazývaná „anděl z Kalkaty“. Celých 60 roků pečovala o nemocné děti a všechny potřebné bez ohledu na náboženské vyznání. Žila jednoduše, pomáhala konkrétně jednotlivci a založila řád sester pracujících na základě tohoto jejího životního postoje.

konec deseti a dvacetihaléřů

31. října 2003 **skončila platnost 10ti a 20 ti haléřových mincí**. Jejich hodnota již byla zanedbatelná.

úplné zatmění Měsíce

9. listopadu půl hodiny po půlnoci bylo za úplňku dobře patrné **úplné zatmění Měsíce**.

útok Al Kajdy v Turecku

20. listopadu **zaútočili v autech sebevražední atentátníci Al Kajdy** v tureckém **Istanbulu** na britský konzulát a na bankovní gigant HSBC. Zahynulo nejméně 27 lidí včetně britského konzula **Rogera Shorta**, 450 bylo raněných. V jednom týdnu to byl již druhý útok v době návštěvy G. Bushe u T. Blaira v Anglii. Při útoku na synagogu zahynulo asi 20 lidí. Šokované Turecko prožilo své „11. září“. Hrozba světového terorismu nepřetržitě trvá a sílí.

pád vánočního stromu v Praze

6. prosince velmi **silný poryv větru přelomil 30 m vysoký vánoční strom** nazvaný Karel III., který byl postavený na Staroměstském náměstí v Praze. Strom byl přivezen z Velkých Karlovic a stavěla ho firma, která organizovala vánoční trhy. Strom těžce zranil 4 lidi. Událost bude mít soudní dohru.

dopadení Saddáma Husajna

13. prosince **zatkli** Američané od začátku války v březnu hledaného iráckého diktátora **Saddáma Husajna** poblíž jeho rodného Tikritu. Jeho podzemní úkryt na dvoře jednoho domu objevili na základě udání. Byl zpustlý, ale v dobrém zdravotním stavu a při zatýkání nekladl odpor. Slíbili za něj vyplatit 25 milionů dolarů. Z tyrana byl vězeň odevzdaný ke všemu. Pravost jeho osoby potvrdila zkouška DNA. Měl by ho za spáchané zločiny soudit tribunál v Iráku. Usmíření a mír však zůstaly v nedohlednu. Sebevražedné útoky zatčení Saddáma nezastavilo.

zemětřesení v Iránu

Vánoce přinesly velké utrpení obyvatelům iráckého města Bama. 26. prosince postihlo toto 70 tisícové město **silné zemětřesení**, při kterém zahynulo 20-30 tisíc lidí.

S p o l e č e n s k á k r o n i k a

Manželům se narodili (9 dětí)

Leoš a Michaela Tolgovi ,	Nový Hrádek 347, syn J a n	13. 2. 2003	Náchod vítání 26. 4. 2003
Jiří a Jiřina Novotní ,	Nový Hrádek 330, syn V í t	24. 6. 2003	Opočno vítání 29. 11. 2003
Pavel a Marie Fantovi ,	Nový Hrádek 307, syn M a t o u š	13. 7. 2003	Opočno vítání 29. 11. 2003
Roman a Květoslava Povolní ,	Nový Hrádek 307, dcera K a t e ř i n a	18. 9. 2003	Opočno vítání 29. 11. 2003
Jan a Petra K n o u l i c h o v i ,	Nový Hrádek 347, dcera K a r o l í n a	24. 9. 2003	Náchod vítání 29. 11. 2003
Petr a Veronika B o h a d l o v i ,	Nový Hrádek 347, syn O n d ř e j	11. 10. 2003	Opočno vítání 29. 11. 2003

Michaela M a t o u š k o v á , syn M a t ě j	Nový Hrádek-Dlouhé 3	23. 10. 2003	Náchod
Vladimír F i š e r a Pavlína Grimová , dcera Eliška	Nový Hrádek 316	13.12. 2003	Hradec Králové
Milan G r i m a Petra Suchánková , syn M i l a n	Nový Hrádek 65	25. 12. 2003	Náchod

S ň a t e k u z a v ř e l i

David Horký - Kleny a Martina Kučerová - Ledce 14. června 2003
v areálu zotavovny MVČR Rzy

Pavel Řehulka – Suchov u Hodonína a Helena Vondřejcová - Bohdašín 9. srpna 2003
v kostele sv. Petra a Pavla

Jan Masopust a Viktorie De Stefanisová Krásno o. Horní Slavkov 29. srpna 2003
na Obecním úřadě

Z n a š i c h ř a d o d e š l i (15 občanů)

Božena Rufferová z Nového Hrádku čp. 137 zemřela ve věku nedožitých 68 let **9. ledna 2003** v Novém Hrádku. Pohřbena byla 14. ledna na místním hřbitově. Zesnulá se narodila a celý svůj život prožila v Novém Hrádku. Pracovala nejprve v továrně a později jako prodavačka potravin. Při styku se zákazníky projevovala pro každého bez rozdílu velkou vstřícnost a ochotu. Byla hodná a upřímná a zcela žila pro rodinu. Vychovala dobře a po odchodu manžela se sama starala o 4 chlapce Luboše, Petra, Josefa a Pavla. Přestavěli rodinný domek. Ve stáří a v době jejich nemoci svědomitě pečovala o své rodiče. Dosloužil jí syn Petr , který se k ní do domku při její dlouhé a těžké nemoci nastěhoval.

Bohuslav Černý z Nového Hrádku čp. 139 odešel po kratší nemoci ve věku nedožitých 88 let **28. ledna 2003** v Jaroměři. Pohřben byl 4. února na místním hřbitově do rodinného hrobu. Pocházel z Mezilesí. S ženou Andělou dali do pořádku rodinný domek a vychovali syny Bohuslava a Josefa a dceru Ludmilu. Všechny děti se v životě dobře uplatnily. Po ovdovění žil v domě sám. Celoživotní zálibou zesnulého bylo včelařství. Žil pro rodinu stranou veřejného života.

Bohuslav Lejp z Nového Hrádku čp. 52 zemřel ve věku nedožitých 75 let **16. února 2003** v Náchodě. Pohřeb měl v rodinném kruhu. Pocházel z Českého Meziříčí, kde byl listonošem. Tam se také seznámil se svou ženou Eliškou. Po příchodu do Nového Hrádku začal pracovat ve Stavostroji v Novém Městě nad Metují. Po mnoho let až do roku 1990 byl předsedou místního národního výboru v obci. V projevu byl mírný a tolerantní. Velice miloval a žil pro

svou jedinou dceru Elišku, právničku, a její rodinu. S její předčasnou smrtí se nikdy nevyrovnal.

Božena Škodová z Nového Hrádku čp.36 zemřela ve věku nedožitých 88 let **17. února 2003** v Novém Hrádku. Pohřbena byla 22.února na místním hřbitově. Pocházela z domu na náměstí, který s manželem přestavěli a ve kterém prožila celý svůj život. Vychovali spolu syny Josefa a Jiřího a dceru Hanu. Musela se vyrovnat s tragickou smrtí nadějného syna Jiřího, který vystudoval na inženýra. Vždy velmi dbala na čistotu a pořádek. Pracovala ve výrobním družstvu Detecha. Mezi spolupracovnice byla oblíbená pro usměvavou a snášenlivou povahu. Doma se starala o malé hospodářství. Žila především pro svou rodinu.

Božena Šmídová z Nového Hrádku čp. 255 zemřela ve věku nedožitých 78 let **11. března 2003** v Náchodě. Pohřeb proběhl v rodinném kruhu 17. března na místním hřbitově. Pocházela z Nového Hrádku, Bukovce. Vychovala syna Jiřího Bareše a po provdání za Bohumila Šmídu dceru Marcelu. Jejich přestavěný domek na kraji obce byl vždy v pořádku, upravený, stejně jako zahrada. Měla velmi silnou vůli, po léta odolávala řadě těžkých nemocí. Povahu měla spíše uzavřenou. Byla členkou hasičů. Uměla ruční práce a po léta chovala drobné zvířectvo.

Josef Štěpán z Nového Hrádku čp. 308 zemřel po dlouhé a těžké nemoci ve věku nedožitých 61 let **26. dubna 2003** v Novém Hrádku. Pohřben byl 2. května Byl nejstarší ze 3 chlapců povozníka Josefa Štěpána. V mládí se vyučil elektrikářem. Většinu svého života prožil jako řidič. Nejprve řídil autobus a později téměř do konce svého života kamion TIR a procestoval celou Evropu. S manželkou postavili nový rodinný dům a vychovali dcery Marcelu a Radku a syna Miloše. Byl známý svým stálým úsměvem a optimistickým pohledem na svět. Byl členem sboru hasičů a největší jeho zálibou byla myslivost. Po návratu z cest vedly jeho první kroky do lesa. Zákeřnou nemoc statečně snášel do posledních chvil se svou ženou Vlastou.

Svatopluk Větrovský z Nového Hrádku čp. 326 zemřel po delší těžké nemoci ve věku 57 let **4. července 2003** v Novém Hrádku. Pohřben byl 10. července do rodinné hrobky na místním hřbitově. Pocházel z Nového Hrádku, měl staršího bratra Milana a mladší sestru Boženu. S manželkou postavili Pod Šibeníkem řadový domek. Vychovali dcery Svatavu a Ladu. Pracoval ve Stavostroji, v posledních letech v družstvu Velos. Ve společnosti byl oblíbený pro svou bezkonfliktní povahu. Byl účinný a ochotný. V mládí byl aktivním členem Sokola. Těžkou nemoc snášel statečně až do posledních chvil svého života se svou ženou Věrou.

Anna Dernerová z Nového Hrádku čp. 100 zemřela v pozhnaném věku 95 let **21. července 2003** v Opočně. Rozloučení se zesnulou se konalo 24. července v kostele sv. Petra a Pavla a po mši byla převezena k tichému zpopelnění. Zesnulá pocházela z Lomů a v roce 1946 se s rodinou přestěhovali do Deštné v Orl. horách. Vychovali s manželem syna Josefa a dceru Alenu. Po manželově smrti se přestěhovala za dcerou na Nový Hrádek a u ní svůj dlouhý život dožila. Byla nesmírně pracovitá a zručná. V mládí se naučila všem pracím v hospodářství, chodila i se sekáči ručně síci kosou. Vynikající byla na ruční práce všeho druhu a ráda učila druhé plést, vyšívát, háčkovat i síťovat. Dělal i domácí práci-vyšívky pro podnik Krajka ve Vamberku. Byla také vynikající kuchařka. Dceři do posledních dnů pomáhala. Přes tvrdý život byla veselá a společenská.

Božena Grimová z Nového Hrádku čp. 259 zemřela po dlouhé těžké nemoci v pozhnaném věku 88 let **16. srpna 2003** v Opočně. Po církevních obřadech 22. srpna v místním kostele byla převezena k tichému zpopelnění. Pocházela z Kounova. Vdala se ve velmi mladém věku

16 let. Nejprve bydleli v Bystrém a v roce 1935 se přistěhovali do Nového Hrádku. Obývali 1 místnost v dřevěné chaloupce. Později celý domek přestavěli a manžel zesnulé v něm provozoval holičství. Pracovala v Rubeně a později ve výrobním družstvu Detecha. Manželům se narodily 4 děti, 2 dcery a 2 synové. Dcera Marcelka zemřela třiletá a dcera Eva ve věku 52 let. Zesnulá byla pevná a statečně odolávala ranám osudu. S manželem byli aktivně zapojeni do práce v Sokole, především v jeho divadelním odboru. Vedla kroniku v Deteše a několik let byla kronikářkou obce. Manžel její zápisy doplňoval pěknými kresbami. Až do posledních chvil se dokázala o sebe postarat, hodně četla a pomáhala vnučce v péči o pravnoučata. Přestože musela bojovat s četnými nemocemi, viděli jsme vždy na její tváři úsměv.

Božena Trávníčková z Nového Hrádku 315 zemřela ve věku nedožitých 77 let **20. srpna 2003** v Novém Hrádku. Pohřeb kremací proběhl v rodinném kruhu. Zesnulá byla rodačka z Nového Hrádku a prožila zde celý svůj život. S manželem vychovali syny Miroslava a Zdeňka a přestavěli spolu rodinný domek. Velkou nadějí pro ni znamenala vnučka Lucie. Pracovala v textilní továrně v Novém Městě nad Metují. Byla rázná, energická a pracovitá. Dokázala se postavit ke každé práci, zejména byla dobrá kuchařka. Žila především pro svou rodinu.

Josef Fišer z Nového Hrádku čp. 18 zemřel ve věku 71 let **9. října 2003** v Náchodě. Pohřben byl po církevních obřadech v kostele do rodinného hrobu na místním hřbitově. Byl rodák z Nového Hrádku, pocházel ze 3 dětí místního kostelníka. O 3 roky mladší sestra Božena zemřela v lednu 2003. Zesnulý v mladém věku ovdověl a vychoval 2 nezletilé děti, dceru Libuši a syna Josefa. Měl mírnou povahu, byl hodný a neuměl žít sám. Vyučený byl typograf, pracoval v Novém Městě nad Metují v papírnách a později ve Velorexu v Novém Hrádku. Byl aktivním členem hasičského sboru. Poslední roky svého života dožil v rodině syna Josefa.

Katarína Felcmanová z Nového Hrádku čp. 46 zemřela ve věku 66 let **16. října 2003** v Žamberku. Zesnulá pocházela ze Slovenska a byla dlouhodobě nemocná. V Novém Hrádku žili s manželem po koupi domu na náměstí pouze krátkou dobu. Po smrti manželky manžel dům prodal a z obce se odstěhoval.

Lidmila Grymová z Nového Hrádku čp. 10 zemřela ve věku 85 let **3. listopadu 2003** v Náchodě. Po rozloučení a zádušní mši v kostele 8. listopadu byla převezena k tichému zpopelnění. Pocházela z Nového Hrádku a celý život zde prožila. Vždy obstarávala malé hospodářství. Manžel byl knihař. Koupili si vlastní domek Na hrobkách. Vychovali dcery Blanku a Věru a syna Ferdinanda. Mnoho let pracovala v družstvu Velorex. Zajímala se o léčivé byliny a alternativní formy léčby nemocí. Měla ráda květiny a zahrádku. Byla společenská, povahu měla příjemnou a usměvavou. Děti i vnučata ji často navštěvovali. Do konce života pomáhala synovi s chováním králíků.

Marie Schejbalová z Nového Hrádku čp. 248 zemřela ve věku nedožitých 91 let **12. listopadu 2003** v Novém Hrádku. Pohřeb měla 19. listopadu po církevních obřadech v kostele do rodinné hrobky na místním hřbitově. Zesnulá prožila celý svůj dlouhý život jako svobodná v rodném domě. Celý život pracovala v zemědělství, později na státním statku, odkud odešla do důchodu. Starší bratr byl stavař, celý život žil v Praze a jeho manželství zůstalo bezdětné. Zesnulá byla velmi pracovitá a v práci pečlivá. Milovala květiny a ráda a dobře vařila. Měla pevné zdraví, vyléčila i zlomeninu krčku nohy ve vysokém věku. Nikdy nebyla sama, spolu s ní v domě žila rodina vzdálenější neteře Hany Svatoňové. V posledních letech se jí dostalo od manželů Svatoňových i jejich dětí obětavé péče.

Božena Ježková z Nového Hrádku čp. 151 zemřela náhle ve věku nedožitých 77 let **12. prosince 2003** v Novém Hrádku. Po rozloučení a zádušní mši v místním kostele 17. prosince byla převezena k tichému zpopelnění. Zesnulá se na Nový Hrádek přivdala. S manželem vychovali syna Josefa a dceru Boženu a přestavěli spolu manželův rodný domek. Po manželově smrti žila s rodinou svého syna. Pracovala ve Velorexu v Dolích, odkud odešla do důchodu. Ráda pletla a pokud to šlo, vařila pro celou rodinu. Vedla nenápadný život zcela zasvěcený své rodině.

Z občanů, kteří z Nového Hrádku pocházeli nebo k němu měli blízký vztah v **r. 2003 zemřeli:**

Miroslav Marek 5. ledna ve věku nedožitých 68 let, **prof. MUDr. Jaroslav Procházka, DrSc.** 29. prosince ve věku 90 let.

Zapsala

Anna Marková, kronikářka